

REPORTATGE | L'actuació forma part del pla de recuperació de la Cota 402, lloc de comandament de la 35a Divisió Internacional

La trinxera dels Internacionals

L'associació Cota 402, de Corbera d'Ebre, recupera de manera voluntària una línia de trinxeres d'avantguarda construïdes i utilitzades per les Brigades Internacionals durant la batalla de l'Ebre

A. CARALT

L'estiu de l'any passat van inaugurar la primera fase de recuperació del lloc de comandament de la 35a Divisió Internacional a la Cota 402, durant la tardor i hivern organitzen un interessant cicle de xerrades al voltant de la Guerra Civil, i a la primavera esperen finalitzar la segona fase de recuperació de l'espai històric. L'associació Cota 402 de Corbera d'Ebre, amb només un any de vida, s'ha convertit en una de les entitats ebreñques més dinàmiques en la recuperació del patrimoni de la batalla de l'Ebre.

La seva última gran actuació és la recuperació en curs de diver-

sa amb una panorama extraordinària de la deses. Des d'aquest punt, el comandant de la Divisió, Pedro Mateo Merino, va dirigir les seves tropes durant la llançada el matí del 28 d'agost per conquerir l'objectiu mai assolit d'una lluita internacional serien d'agost.

La entitat pot recuperar l'espai a l'esforç voluntari dels seus membres i recorda el rep cap a jutjant ins-fer front a les des-estabilització. finalitzaran abans de la data de la seva encara s'ha de decidir de les opcions és una data assenyalada de l'Ebre, coincidint amb el 75è aniversari de la Guerra Civil

El pla general de la recuperació del comandament de la Cota 402, celebrat l'any passat, va consistir en

les entitats ebreñques més dinàmiques en la recuperació del patrimoni de la batalla de l'Ebre.

La seva última gran actuació és la recuperació en curs de diverses línies de trinxeres, refugis i zones de descans per als soldats internacionals en una cota annexa a la 402, als afores del nucli urbà de Corbera d'Ebre.

L'historiador i membre de l'associació, Francisco Cabrera Castillo, explica que la línia de trinxeres d'avantguarda fou aixecada per la 35a Divisió Internacional entre finals de juliol i principis d'agost de 1938, un cop l'ofensiva inicial republicana per conquerir Gandesa va fracassar i el front es va estabilitzar. «Aquesta cota, doncs, va estar ocupada primer per soldats internacionals i durant la major part de l'agost per la 27a Divisió republicana que va rellevar els internacionals».

Amb la contraofensiva franquista iniciada el 3 de setembre, la línia de defensa en aquest punt va caure en mans de la 4a Bandera de la Legió, que a la vegada va construir una zona de trinxeres més lleugeres que van ser utilitzades



Tres membres de l'associació Cota 402, amb Pere Sanz al centre, durant la rehabilitació. FOTO: ANDREU CARALT



L'APUNT

Objectiu: Gandesa

■ El 28 de juliol de 1938, quatre dies després de l'inici de l'ofensiva de l'Ebre, la 35a Divisió republicana va decidir instal·lar el seu nou lloc de comandament a la Cota 402, un turó situat al costat del cementiri de Corbera d'Ebre i a poc més d'un quilòmetre del nucli urbà amb una panoràmica extraordinària de la plana de Gandesa. Des d'aquest punt avançat, el comandant de la Divisió, Pedro Mateo Merino, va dirigir les seves tropes du-

rant el nucli urbà de Gandesa, el punt avançat de la Divisió, Pedro Mateo Merino, va dirigir l'ofensiva de l'1 de l'agost de Gandesa, un solit. Després d'una rotge, els int- rellevats el 6

D'aquesta manera, aquest nou espai històric de la batalla de l'Ebre disposa de la particularitat de mostrar trinxeres dels dos bàndols una al costat de l'altre. L'espai destaca per l'espectacularitat dels refugis realitzats amb pedra seca i reforçats amb bigues de fusta.

Més de 20 voluntaris

Cada setmana, més de 20 membres de l'associació i simpatitzants participen en la tasca de recuperació de l'espai, iniciada fa dos mesos després de sol·licitar el pertinent permís al propietari.

Els voluntaris procedeixen de diversos pobles de la Terra Al-

nyala que l'entitat treballa per recuperar l'espai gràcies a la col·laboració dels seus membres i de l'entitat municipal que l'entitat municipal de Gandesa, un solit. Després d'una rotge, els int- rellevats el 6

Els treballs de l'estiu per inaugurar el lloc de comandament de la 35a Divisió Internacional van començar el 28 de juliol de 1938, quatre dies després de l'inici de l'ofensiva de l'Ebre, la 35a Divisió republicana va decidir instal·lar el seu nou lloc de comandament a la Cota 402, un turó situat al costat del cementiri de Corbera d'Ebre i a poc més d'un quilòmetre del nucli urbà amb una panoràmica extraordinària de la plana de Gandesa. Des d'aquest punt avançat, el comandant de la Divisió, Pedro Mateo Merino, va dirigir les seves tropes du-

L'acte inaugural del lloc de comandament de la Cota 402, celebrat l'any passat, va consistir en